

# Nationell eHälsa



**Legala möjligheter och hinder  
för informationsutbyte**

**Patrik Sundström  
CeHis**

# Utgångspunkter

- Uppgifter i hälso- och sjukvård och socialtjänst omfattas av sekretess och tystnadsplikt
- För att få dela sådana uppgifter över gränser krävs
  - Den enskildes samtycke
  - En sekretessbrytande bestämmelse
- *Hur* sådana uppgifter får utbytas styrs primärt inte av samtycke, utan av integritetsskyddande bestämmelser om IT-säkerhet m.m.

# Regelverket – hinder eller möjligheter?

- Regelverket ger möjligheter men förutsätter att verksamheten:
  - Är välinformerad
  - Kan skilja på uppfattningar, författningar och missuppfattningar om författningar

# Informationsutbyte i sjukvården

- Informationsutbyte *inom* en vårdgivares verksamhet kan ske utan hinder av sekretess. Dock; grundläggande regler om inre sekretess, behörighetsstyrning och åtkomstkontroll
- Vårdgivare = landsting/region, kommun, privat
- Personuppgiftsansvarig = privat vårdgivare samt varje myndighet inom landsting och kommun som bedriver hälso- och sjukvård är ansvarig för sin hantering av personuppgifter

# Informationsutbyte mellan vårdgivare – sammanhållen journalföring

- Handlar om att dela med sig av och ta del av patientuppgifter från andra vårdgivare
  1. Göra uppgifter tillgängliga för andra vårdgivare
  2. Ta del av uppgifter andra vårdgivare tillgängliggjort
- Handlar inte om ”en patient – en journal”
- Frihet för vårdgivare att bestämma omfattning

## Forts. Sammanhållen journalföring

- Patienten bestämmer
  - ...men det är inget krav på samtycke
  - Krav på information och möjlighet till ”opt-out”
  - Särskilda bestämmelser för barn
- Information till patienten innan information delas
  - Krav på informationens innehåll och tillvägagångssätt för att informera

## Forts. Sammanhållen journalföring

- För att ta del av uppgifter från andra vårdgivare genom direktåtkomst krävs att
  - det finns en patientrelation
  - uppgifterna kan antas vara av betydelse
  - patienten samtycker till det.
  - Särskilda förutsättningar vid akutsituationer
- Direktåtkomst tillåtet endast för vårdändamål
- Varje vårdgivare är ansvarig för sina användare, t.ex. ifråga om krav på behörighetsstyrning och åtkomstkontroll

# Informationsutbyte i socialtjänst

- Informationsutbyte inom en verksamhet kan ske utan hinder av sekretess
- För informationsutbyte mellan olika verksamheter (sekretessgränser) saknas motsvarighet till sammanhållen journalföring
- Informationsutbytet mellan olika verksamheter bygger i allt väsentligt på samtycke

# Samtycke

- Samtycke möjliggör att information lämnas ut, men inte att olika verksamheter dokumenterar ”på samma plats i ett och samma system”
  - Samtycke möjliggör att uppgifter kan lämnas ut elektroniskt
  - Endast det som motsvaras av samtycket kan lämnas ut
  - ”En brukare – en journal” är således inte möjligt med samtycke

## Några slutsatser

- Möjligheterna att utbyta information är väsentligt olika i hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Förutsättningarna för informationsutbytet är i stor utsträckning beroende på hur verksamheten är organiserad
- Ytterligare information om sammanhållen journalföring, informationspaket, checklista för avtal m.m. se [www.cehis.se](http://www.cehis.se)

# Hinder och utmaningar - probleminventering

- Vad hindrar en god vård och omsorg och ett fullt utnyttjande av e-hälsa? T.ex.
  - Samverkan
  - IT
  - Arbetsprocesser
  - Kunskap
  - Lagstiftning

# Behov av anpassningar i lagstiftningen

- Ökat behov av informationsflöde med individen i centrum. Delvis flytta perspektivet från organisation till individ, några axplock:
  - ”Sammanhållen journalföring” i socialtjänst
  - Verksamhetsuppföljning i sammanhållen journalföring
  - Informationsutbyte i integrerade verksamheter
  - Informationsflöde inom EU
  - Åtkomst till vårddokumentation när verksamheter läggs ner
  - Tydliga förutsättningar för co-production kring dokumentation
  - Åtkomst över vårdgivargränser i kvalitetsregister

# Nationell eHälsa



**Välkommen att ställa frågor i  
Levande verkstad**